

POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa Skarbu Państwa-Dyrektora Izby Celnej w S.
przeciwko B. C.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 czerwca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 14 czerwca 2017 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa -
Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 5400 zł
(pięć tysięcy czterysta) tytułem kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 6 października 2016 r., którym uznana została za bezskuteczną w stosunku do powoda umowa darowizny 453 udziałów w C. sp. z o.o. w Sosnowcu zawarta przez pozwaną z synem J. C. w dniu 25 maja 2011 r., w odniesieniu do przysługującej powodowi wierzytelności w rozmiarze 480 112,27 zł wraz z odsetkami, kosztami upomnień oraz kosztami egzekucyjnymi.

Pozwana w skardze kasacyjnej powołała obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazała

przyczyny objęte art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Występowanie istotnego zagadnienia prawnego połączyła z koniecznością wyjaśnienia „jaki moment jest decydującym dla oceny stanu świadomości osoby, która poprzez czynność z dłużnikiem, nabywa określoną rzecz lub prawo majątkowe”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została jako nadzwyczajny środek prawny, służący od prawomocnych orzeczeń, którego celem jest ochrona interesu publicznego, polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Założenie to może być zrealizowane jedynie poprzez powołanie i uzasadnienie istnienia co najmniej jednej z przesłanek wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Nie jest rolą Sądu Najwyższego, nie będącego trzecią instancją sądową, korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej sprawie, nawet gdyby w rzeczywistości miały one miejsce.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Ugruntowane zostało w orzecznictwie zapatrywanie, że skarżący powinien wskazać przepisy prawne, na tle stosowania których wyłoniło się zagadnienie, sformułować je, podać argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen, a nadto motywację, że rozwiązanie go jest istotne nie tylko w rozpoznawanej sprawie, ale także dla praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243; niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r. I CSK 108/08, niepubl., z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11, niepubl.).

Przedstawione przez skarżącą zagadnienie nie odpowiada wskazanym wymaganiom. Poruszone w nim kwestie nie stanowią nowych i nierozwiązanych dotychczas problemów.

Wysunięcie przyczyny potrzeby dokonania wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów obligowało skarżącą do wskazania przepisu, który wymagałyby wykładni, ponieważ dotychczas do tego nie doszło albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.). Ponadto jej rzeczą było wyjaśnienie na czym polegają wątpliwości związane z rozumieniem tego przepisu oraz wykazania, że mają one poważny i rzeczywisty charakter, nie są zaś zwykłymi niejasnościami, które wyłaniają się w każdym procesie stosowania prawa.

Skarżąca w lakonicznym uzasadnieniu wniosku nie odniosła się odrębnie do obu wskazanych przyczyn, a co do drugiej przyczyny nie podała żadnych argumentów, odniosła natomiast obie przyczyny do tych samych przepisów. Z uwagi na to, że zakresy przyczyn wskazanych w punktach 1 i 2 art. 398⁹ § 1 k.p.c. częściowo się pokrywają, istnieje możliwość łącznego ich omówienia. Poruszone przez skarżącą kwestie nie stanowią nowych i nierozwiązanych dotychczas problemów. W wielu orzeczeniach Sądu Najwyższego, jak też w wypowiedziach przedstawicieli doktryny omówione zostały przesłanki przewidziane dla zastosowania ochrony wierzytelności skargą kasacyjną, także co do wiedzy osoby trzeciej w odniesieniu do działania dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Skarżąca nie wykazała, że stanowisko wyrażone w tych orzeczeniach, których z resztą nie powołała, było nietrafne, czy też zachodzi potrzeba jego zmiany, a tym bardziej, iż brak zapatrywania Sądu Najwyższego w tym względzie. Niezależnie od tego, nie podała, że poruszony problem rzeczywiście zaistniał i rozwiązanie go jest istotne dla rozstrzygnięcia tej sprawy. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawierał wymagań przewidzianych dla ustawowo określonych przyczyn.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której podstawy Sąd Najwyższy bierze pod rozagę z urzędu, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z zasady przewidzianej w art. 98 § 1 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

jw